

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георги Асенов Арнаудов,
преподавател в Нов български университет,
професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство”,
за придобиване на образователната и научна степен „доктор“
по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”
с кандидат Ана Валериева Линчева

Настоящата дисертация на Ана Валериева Линчева на тема „**Клавирни изпълнителски подходи в циклите за сопран и пиано от Димитър Христов**“ е развита в рамките на един обем от 138 страници. Дисертацията съдържа Увод, четири глави, озаглавени съответно: Глава първа: **Соловата концертна песен за глас и пиано в световния и българския опит**; Глава втора: **Вокалното творчество на Димитър Христов**; Глава трета: **Циклите за сопран и пиано. Изпълнителски наблюдения**; Глава четвърта: **Интервюта с Цветанка Герджикова, Румяна Барева и Албена Кехлибарева-Стоянова**; **Заключение, Приноси, и Библиография.**

Изборът на темата на дисертацията, както и цялото изследване на Ани Линчева имат реален практически принос в българското музиковедие, тъй като поставения проблем не е изследван, а това прави текста значим и с ясно научно-практическо приложение. Важното в случая е че изследването се основава на личен изпълнителски опит – на работа и изследване с музикалния текст, на работа с певеца-солист по вокалната партия на двата цикъла за сопран и пиано по стихове на Пенчо Славейков на Димитър Христов, на репетиционен процес и най-накрая концертни изпълнения. Като добавим към това и последващото реализирано научно изследване, ние имаме като резултат един пълен и завършен изследователски цикъл. А когато това се отнася до съвременен български музикално творчество, при това на един от най-значимите ни съвременни творци с ярко новаторско мислене какъвто е Димитър Христов, то приносния характер на текста е несъмнен.

Целите и задачите в дисертацията на Ана Линчева са ясно обосновани и те могат да бъдат отнесени до заявеното желание за изследване и популяризиране на българско композиторско творчество, при това на един конкретен автор. Те са отнесени и към реализирането на същностен изпълнителски анализ на разглежданите творби и най-накрая до разглеждането и изясняването на проблематики от нивото на отношението на автора към камерната вокална музика, към човешкия глас и най-вече към смисъла на връзката му с музикалния инструмент. Всичко това се основава на описанието и анализа на един личен изпълнителски опит с постигнатите резултати и комуникация с аудиторията. Поставените още в увода задачи са ясно и точно формулирани и съответно реално изпълнени в процеса на изследването и написването на текста.

Логиката на изграждането на текста е ясна и много добре структурирана. Тя тръгва от един кратък обзор на историческото развитие на соловата песен като жанр в първата глава и минава през кратко разглеждане на вокалното творчество на Димитър Христов. В една централна трета глава са разгледани широко и обстойно избраните обекта на изследване: Два цикъла по текст на Пенчо Славейков, Цикъл от 4 песни за сопран и пиано по текст на П. Яворов и „Пасха”, 9 песни за сопран и пиано“ по текст на Кирил Христов. Извършен е един всеобхватен историографски, текстови, музикален, изпълнителски анализ. Изведени са важни данни и детайли за прототипите на използваните текстове, както и сравнителен анализ на използваните от Христов в песните фрагменти. Последната глава съдържа проведени интервюта с три от основните изпълнители на негови вокални цикли: Цветанка Герджикова, Румяна Барева и Албена Кехлибарева.

Избраната от докторанта методика на изследване е ясна и се основава най-вече на емпиричният изследователски метод осъществен чрез директното наблюдение на обекта на изследване и реализиране на практически опит с изследвания материал – а това е реализацията на концертите по време на художествено-творческото изследване. Към това следва да добавя и използването на аналитичият, както и на сравнителния методи, като последния е отнесен не само към музикалния текст на изследваните музикални творби на Димитър Христов, а е насочен и по-дълбоко, към неговото отношение към оригиналния текст, към неговата семантика, към претворяването на прототипа, към музикалната поетика.

Аз познавам от години работата на дисертанта Ана Линчева и като изпълнител и като преподавател и корепетитор в Департамент „Музика“ на НБУ. Работил съм с нея не само като научен ръководител, но и като автор, на който тя е правила премиерни изпълнения – включени впрочем в рамките на музикално-практическата дейност във връзка с работата по дисертацията и реализираните от нея концерти и тук мога съвсем накратко да споделя най-великолепните си впечатления от нея като изпълнител. Имах възможност да посетя нейните концертни изпълнения реализирани през периода на изследването в един от които бяха включени и двата цикъла за сопран и пиано по стихове на Пенчо Славейков на Димитър Христов, които са и един от основните обекти на изследване в дисертацията. Нещо което е от значение за работата на докторанта по изследването, като се отчете най-вече нелеката интерпретационна задача на двамата изпълнители, а и достатъчно сложното символно мислене на един такъв автор като Христов, а Ана Линчева и младата сопрано Виктория Николова, студент в НБУ впрочем се справиха безупречно с изпълнението. Не по-малко положителни са и впечатленията ми от работата на дисертанта върху текста на дисертацията. Тя се основаваше на пределна прецизност, вглеждане във всеки един детайл, както и настойчиво отстояване

на позиции – нещо за което мога само да я поздравя. И нека добавя още нещо. Направените интервюта с трима изпълнители на музиката на Димитър Христов, а и най-вече немалкото срещи със самия автор са от значение за написването на текста. Срещите с Цветанка Герджикова, Румяна Барева и Албена Кехлибарева-Стоянова са ценна информация и изворен материал за редица бъдещи музикално-исторически изследвания, макар и дадените в интервютата конкретизации да са невинаги точни като датировки. От своя страна работата със самия автор и разговорите с него са помогнали на докторанта да изведе редица характеристики на стила, осъзнати творчески стратегии и тяхната ясна практическа конкретизация намерила такъв великолепен израз в изследваните вокални цикли.

Текстът на Ана Линчева е основан на позовавания на голям и представителен брой автори, като в частта Библиография – са изведени общо 81 заглавия (60 на кирилица и 20 на). Това са текстове, които са отбелязани коректно не само в приложения списък с използвана литература, но и в самият текст на дисертацията. Там са указани стриктно и точно и референтни данни за всички използвани нотни примери – повечето от които са от сканирани факсимилета на авторските партитури на Димитър Христов.

Като научен ръководител съм запознат изцяло и в основи с автореферата на Ана Линчева, който съдържа 35 страници и много коректно, ясно и точно представя основните положения от текста на дисертацията, като в него е включен и пълен и обстоен списък на концерти изнесени от докторанта, които са част от нейната художествено-творческата докторантура. Приемам изцяло и съм съгласен с изведените в дисертацията и автореферата пет приноса на дисертанта.

На основата на всичко това, а и в качеството си на научен ръководител си позволявам да оценя високо и по достойнство както музикално практическа дейност така и изследователската работа на докторанта по време на изследването. Искам също така да го поздравя, както за избора на тема обхващаща една така сложна за изследване изпълнителска проблематика, така и за разработването на самият текст и постигнатите в него резултати и приноси, които са важни и значими по отношение на изследването на творчество на един толкова значим български композитор като Димитър Христов. С настоящето бих искал да предложа на уважаемото Научно жури да присъди на Ана Валериева Линчева образователната и научна степен „доктор” по специалност 8.3. „Музикално и танцово изкуство”.

София, 20.02.2017

доц. д-р Георги Асенов Арнаудов

Подпис: